

Doorstromen in de visserij

▲ De haven van Urk

Een klein aantal studenten start dit jaar met de nieuwe variant Management en Visserij van de opleiding Bedrijfskunde en Agribusiness van de CAH Dronten. Deze pioniers helpen met het verder ontwikkelen van de variant die in het studiejaar 2004-2005 echt van start zal gaan.

Het idee van een opleidingsvariant Management en Visserij is nog niet oud. De afgelopen winter is het pas ontstaan. “We hebben er goede ervaring mee zo’n nieuw idee snel te ontwikkelen en te implementeren”, verklaart Wim van de Weg, sectormanager Dagopleidingen van de CAH, de snelle actie. “De helft van de opleiding, het bedrijfskundig gedeelte, ligt bovendien al vast. Dat maakt het natuurlijk nog makkelijker.” Management en Visserij is geen compleet nieuwe opleiding, maar een variant op de opleiding Bedrijfskunde en Agribusiness. De behoefte daaraan bestond bij leerlingen en het bedrijfsleven, bleek uit onderzoek. In eerste instantie zijn de contacten regionaal gelegd, maar ook in de andere vissersplaatsen, zoals IJmuiden en Katwijk, is belangstelling voor de opleiding. CAH Dronten wil

nadrukkelijk landelijk blijven opereren, maar zoekt de doorlopende leerlijnen met het mbo vanzelfsprekend in eerste instantie regionaal.

Viskolom

Bij de regionale zoektocht naar mogelijkheden voor doorlopende leerlijnen stuitte de hogeschool op de vissersplaats Urk. De plaatselijke jeugd blijkt er meestal niet verder te studeren dan het algemeen voortgezet onderwijs of (v)mbo. Aan de andere kant zijn de jongeren sterk gehecht aan de visserijsector en ze willen de polder niet uit. Het Berechja College in Urk kent diverse nautische opleidingen op vmbo en mbo niveau. Met name wat betreft de visverwerking en handel bestond er nog geen doorstromingsmogelijkheid op hbo-niveau. De scholengemeenschap reageerde dan

ook enthousiast op de plannen van de opleiding Bedrijfskunde en Agribusiness in Dronten. Tussen beide instellingen werd een samenwerkingsverband gesloten en er is afgesproken dat de opleiding samen wordt vormgegeven. "Wij doen het voor de toekomst van de visserij in het algemeen en die van Urk in het bijzonder", zegt Jan Brouwer, sectorhoofd van de nautische opleidingen van het Berechja College, in het vakblad 'Visserijnieuws'. Hij vervolgt: "Er zijn in de vissersplaatsen genoeg ambitieuze jongelui die niet direct willen vissen, maar wel brood en toekomst in de viskolom zien."

Toekomst

Op die 'ambitieuze jongelui' richt de voorlichting van de CAH zich. "Het is een groot voordeel dat je precies weet waar ze zitten", vindt Van de Weg. "We kunnen onze voorlichting heel specifiek richten op de vissersplaatsen en de specifieke vakbladen. Of er toekomst in de sector zit is voor hem geen vraag. "Er is enorm veel werk. Maar wat nog belangrijker is: de sector heeft zelf aangegeven dat ze meer aandacht willen besteden aan het opleiden van mensen." Ook in de toekomst zal er voldoende werk zijn, denkt Van de Weg, juist het aspect van de verwerking heeft toekomst. Bovendien, vertelt hij, is er een ontwikkeltraject gaande wat betreft de toename van de visconsumptie. Daarnaast zijn er ontwikkelingen wat betreft de viskweek, waarin vooral voor hbo-ers mogelijkheden voor werk liggen.

Eigen kader

Naast de behoefte vanuit leerlingen naar meer mogelijkheden op het gebied van de visserijsector, is er de vraag vanuit de sector zelf. De sector heeft immers, net als de land-en tuinbouwsector, veel te maken met wet- en regelgeving, maar ook met zaken als voedselveiligheid en globalisering. En net als in alle andere sectoren wordt de kwalificatie voor beroepen alleen maar hoger. Ook nu al werken er veel hbo-ers in de sector, maar die komen meestal van de havo, licht Van de Weg toe. "De sector heeft te weinig oog gehad voor het opleiden van eigen kader. In een conferentie

met het bedrijfsleven, die we onlangs hebben georganiseerd, werd dan ook benadrukt dat het opleiden van een eigen kader nu prioriteit heeft. Daarnaast hebben we toen de afspraak gemaakt dat wij ons vooral gaan richten op handel en visverwerking. Op nautisch gebied bestaat er al een beroepskolom en we zitten ook niet in het vaarwater van het Van Hall Instituut. Zij vertegenwoordigen met de opleiding Kust-en Zeestudies meer de ecologische kant."

Eensgezinde aanpak

Naast de samenwerking met het Berechja College, werkt de CAH samen met het Groenhorst College in Ede en Emmeloord. In Emmeloord wordt de opleiding Verwerking en Handel op niveau één en twee verzorgd, niveau drie en vier is op het Berechja College vertegenwoordigd, maar ook op het Groenhorst College in Ede (Levensmiddelentechnologie/voeding). Niveau vijf, en in het bijzonder de meer bedrijfskundige kant van visverwerking en handel, krijgt op de CAH met ingang van het komend studiejaar vorm. Een voordeel van de samenwerking tussen deze scholen is bovendien dat alle betrokken instellingen een christelijke identiteit hebben, vindt Van de Weg. "Daardoor ligt een eensgezinde aanpak meer voor de hand. We zijn allemaal gewoon te praten over normen en waarden binnen de sector. De zingevingvragen zitten in ons curriculum. Het ligt voor de hand dat je met gelijkgestemde instellingen samenwerkt." Behalve met het Berechja College en het Groenhorst College werkt de CAH voor deze nieuwe opleidingsvariant ook nauw samen met Wageningen Universiteit. Van de Weg: "We maken gebruik van de expertise die zij hebben. Bovendien zijn ze in Wageningen bezig met het starten van een masteropleiding Visteelt, onze opleidingsvariant zou daarvoor studenten kunnen leveren."

Karakters

Het komend studiejaar wordt projectmatig gestart met enkele leerlingen die een meao-diploma hebben. Het is de bedoeling dat zij de opleiding in drie jaar afronden. Zij gaan hun bedrijfskundige vaardigheden

oefenen en toepassen in de beroepscontext van de visserijsector. De bedrijfskundige modules worden verzorgd door de CAH, het Berechja College en het Groenhorst College zijn intensief betrokken bij de specifieke visserijmodules. Het eerste en tweede jaar zijn vooral gericht op de visaanvoer, het EU-beleid en de verwerking en handel. In het derde en vierde jaar wordt vooral gekeken naar de toekomst van de visserijsector. Kernwoorden daarbij zijn innovatie, internationalisering, kwaliteitsmanagement en voedselveiligheid. Van de Weg ziet veel overeenkomsten in de agrarische sector en de visserij. Het imago van de CAH past goed bij deze sector denkt hij. "De karakters van deze studenten mixen wel met onze huidige studenten: no-nonsense en doelgericht."

Marijke van Kerkhoven

FOTO: MARIJKE VAN KERKHOVEN

► **Wim van de Weg:** "De sector heeft zelf aangegeven dat ze meer aandacht wil besteden aan het opleiden van mensen"